

Nr 408

Av fröken **Bergegren m. fl.**, om utbildning av dagbarnsvårdare.

(Lika lydande med motion nr 342 i Första kammaren)

I familjeberedningens P. M. december 1965 angående utbyggnad av samhällets barntillsyn redovisas, hur otillräcklig samhällets serviceverksamhet på detta område är. Av alla landets förvärvsarbetande kvinnor med barn under skolåldern har endast omkring 9 % erhållit biträde med barntillsynen genom samhällets försorg. För barntillsynen i eftermiddagshem är tillgången ännu otillräckligare.

Alla prognoser tyder på att ett ökande antal kvinnor med barn under 7 år och i de lägsta skolåldrarna i framtiden kommer att gå ut i förvärvsarbete.

Det torde stå klart att även om ökade anläggnings- och driftbidrag kommer att stimulera kommunerna till en kraftig utbyggnad av antalet daghemplatser, så kommer inte den nuvarande efterfrågan och än mindre framtidens växande efterfrågan att ens tillnärmelsevis kunna tillgodoses enbart med barndaghem. Mot nu tillgängliga cirka 14 000 platser på daghem och eftermiddagshem och cirka 9 000 kända platser i s. k. familjedaghem förmedlade genom det allmänna står det faktum att man beträffande omkring 120 000 barn till förvärvsarbetande mödrar inte vet mycket om hur — eller om — barntillsynen ordnats för dem.

Oavsett vilka principiella synpunkter man kan ha på barndaghemmens respektive familjedagvårdens, eller dagbarnsvårdens för att använda familjeberedningens välfunna terminologi, fördelar och nackdelar, är det givet att under rådande förhållanden den form av barntillsyn, som kan erbjudas genom fortsatt och utbyggd vård av barn i enskilda hem, inte kan undvaras. Men självfallet skall barnens föräldrar ha rätt att kräva, att, om samhället förmedlar en sådan form av barntillsyn, denna inte får i fråga om trygghet och standard stå efter den vård, som ges vid daghemsinstitutionerna, som till sitt förfogande har specialutbildad personal, förstklassig hygienisk standard och god pedagogisk utrustning. Vad familjeberedningen uttalat om önskvärdheten av kontakt mellan daghemsinstitutionerna och familjedaghemmen och om behovet av att tillhandahålla dagvårdarna lekutrustning m. m. kan man utan vidare instämma i.

Familjeberedningen har ägnat frågan om dagbarnsvårdarnas kvalifikationer stor uppmärksamhet och uttalar, att för nyrekrytering av dagbarnsvårdare borde krävas någon form av korttidsutbildning på samma sätt som

gäller för hemsamariter och barnsamariter samt framhåller, att eftersom rekryteringen av dagbarnsvårdare i hög grad är ett arbetsmarknadsproblem det bör ankomma på arbetsmarknadsstyrelsen att i samråd med socialstyrelsen och skolöverstyrelsen framlägga förslag till kursverksamhet och läroplaner. Vidare framhåller beredningen att även en yrkeskår som denna självfallet har rätt till ordnad ledighet samt tillgång till ersättare vid sjukdom och dylikt. För att tillgodose detta behov skulle behövas en större tillgång på barnsamariter, varför en ökad utbildning av sådana bör ske.

Vi delar helt familjeberedningens uppfattning i dessa avseenden och vill dessutom framhålla, att en lämplig samordning av grundutbildningen för de tre kategorierna hemsamariter, barnsamariter och dagbarnsvårdare med en därpå lagd specialutbildning skulle kunna lägga grunden till en flexibel kår av servicearbetare på vårdområden, som i framtiden kommer att efterfrågas i stigande omfattning. Det bör också uppmärksammas att till detta nya yrke kan knytas unga mödrar och andra som på grund av olika omständigheter ändå inte skulle söka sig ut på den övriga arbetsmarknaden men som genom sin insats skulle kunna bidra till att lösgöra annan arbetskraft.

Grundutbildningen för dagbarnsvårdare bör stå öppen även för dem som redan är verksamma såsom familjedagbarnsvårdare.

Enligt vår mening borde det vara möjligt att snabbt och inom ramen för nu befintliga anslag till omskolning och yrkesutbildning genomföra en utbildning av här angivet slag.

Med stöd av det ovan anförda får vi därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta att anhålla hos Kungl. Maj:t att arbetsmarknadsstyrelsen får i uppdrag att i samråd med socialstyrelsen och skolöverstyrelsen utarbeta kursplaner och läroplaner för en grundutbildning av dagbarnsvårdare, att om möjligt sådan utbildning påbörjas under innevarande år samt att behovet av utökad utbildning av barnsamariter beaktas.

Stockholm den 21 januari 1966

Astrid Bergegren

Gunbjörg Thunvall

Rosa Andersson

Hans Hagnell

Mary Holmqvist

Bo Martinsson

Sven Ekström

i Iggesund

Viola Sandell

Evert Svensson

Hans Levin